

Súd: Okresný súd Senica
Spisová značka: 3P/8/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2623203309
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Bellová
ECLI: ECLI:SK:OSSE:2024:2623203309.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Senici sudkyňou JUDr. Monikou Bellovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: B. H., nar. XX.X.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Z., dieťa rodičov: C. H., nar. XX.X.XXXX, bytom M. O. XXXX/XX, XXX XX Z., právne zastúpená: JUDr. Agata Džáčovská, advokátka so sídlom Hviezdoslavova 315, 905 01 Senica a L.. M. H., nar. X.XX.XXXX, bytom XXX XX Č. XXX, o návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca voči maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej B. H., nar. XX.X.XXXX zvýšeným výživným zo sumy 150,- € na sumu 300,- € mesačne, ktoré je otec povinný zasielať k rukám matky vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred s účinnosťou od 10.3.2023.

II. Nedoplatok na zročnom výživnom na maloletú B. za čas od 10.3.2023 do 31.12.2023 vo výške 1.357,- € je otec povinný splácať v 80,- € mesačných splátkach, splatných spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku do zaplatenia pod následkom straty výhody splátok.

III. Súd tým mení rozsudok Okresného súdu Senica č. k. 7P/19/2016 - 33 zo dňa 7.7.2016 v časti týkajúcej sa výšky výživného otca na maloletú B..

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 10.03.2023 domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca voči maloletému dieťaťu zo sumy 150,- € mesačne na sumu 400,- € mesačne, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení uviedla, že od poslednej úpravy výživného nastali výrazné zmeny v príjmových pomeroch matky a prišlo k zvýšeniu nákladov so starostlivosťou o mal. B.. Mal. B. je od X.X.XXXX študentkou P. V. Z..

2. Otec sa k návrhu písomne nevyjadril.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca, návrhom matky, potvrdením o návšteve školy mal. B., pripojeným spisom Okresného súdu Senica sp. zn.11P/39/2016, správou o zárobku matky, správou o zárobku otca, zo stránky Finstat.sk stiahnutými prehľadmi o firme Lesy Čelovce s.r.o. a Agro Čelovce s.r.o., potvrdeniami o príjme matky za rok 2022, výpisom z obchodného registra firiem Lesy Čelovce s.r.o., Agro Čelovce s.r.o., správou od Agro Čelovce s.r.o., podaním PZ matky s prílohami, a to LV č. XXX, XXX pre okres Z., XXX pre okres Č., prehľadom voľných pracovných miest z Profesia.sk, správou Lesy Čelovce s.r.o., daňovými priznaniami a zistil tento skutkový stav veci:

4. Súd mal zo spisu Okresného súdu Senica sp. zn. 11P/39/2016 preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Senica č. k. 11P/39/2016 - 285 zo dňa 28.5.2019 bol zamietnutý návrh otca na zníženie výživného, ktoré bolo naposledy upravené rozsudkom Okresného súdu Senica č. k. 7P/19/2016 - 33 zo dňa 7.7.2016, ktorým bolo určené výživné na maloletú B. v sumu 150,- € mesačne. V čase rozhodovania súdu mala maloletá B. takmer 9 rokov, navštevovala základnú školu. Otec bol v tom čase nezamestnaný, evidovaný na úrade práce od 16.3.2016. Na pojednávaní dňa 7.7.2016 okrem iného vypovedal, že je bez príjmu, býva u rodičov resp. známych, ktorým prispieva na spoločnú domácnosť sumou 150,- €. Uviedol, že poberá podporu v nezamestnanosti, cca 800,- €, ale túto podporu vyplácanú Sociálnou poisťovňou už nebude brať. Privyrábal si brigádne do sumy 140,- € mesačne. Spolu teda v čase poslednej úpravy dosahoval príjem len 140,- € mesačne. Otec nevlastnil žiadny hnutelný ani nehnuteľný majetok. Matka mala príjem v sume 504,46 € netto, poberala rodinné prídavky na dve deti v sume 47,04 € mesačne. Bývala s deťmi v 4 - izbovom byte. Ani jeden z rodičov nemal inú vyživovaciu povinnosť.

5. Výsluchom matky súd zistil, že sa matka pridrižiava skutočností uvedených v návrhu na zvýšenie výživného. Uviedla, že mal. navštevuje už druhý ročník P. V. S. Z.. Mal. je zdravá, má len bežné choroby. Otec platí výživné na dcéru pravidelne v sume 150,- € mesačne. Matka nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Matka je zamestnaná a jej mesačný netto príjem je okolo 800,- €. Počas konania navrhla, aby bolo priznané zvýšené výživné už od podania návrhu. Uviedla, že súd by mal vychádzať zo zárobku, ktorý by otec ako vysokoškolsky vzdelaný mohol dosahovať. Vzhľadom na jeho vzdelanie a prax by mohol dosahovať zárobok od 1.500,- až 2.000,- €. Otec v mesiacoch september 2023 a október 2023 prispel okrem riadneho výživného sumou 50 € (celkom 100 €).

6. Výsluchom otca prostredníctvom dožiadaného Okresného súdu Lučenec súd zistil, že otec nemá vedomosť o podanom návrhu na zvýšenie výživného, matka ho nekontaktovala žiadnym spôsobom. Podľa vyjadrenia otca, matka zaťažuje úrady a súd, pritom sa otec a matka mohli spoločne dohodnúť. Otec sa nechcel vyjadriť k zvýšeniu výživného, keby mala matka skutočný záujem, komunikovala by v prvom rade s otcom. Otec ďalej uviedol, že má vysokoškolské vzdelanie, je poľnohospodárky inžinier, predseda družstva. Teraz je agronóm. Výživné platí pravidelne, matka X -krát zmení číslo účtu, nekomunikuje. Nad rámec nie je možné prispievať, nie je žiadna komunikácia, otec sa s maloletou nestretol. Nebolo mu to umožnené ani súdom, ani matkou. Konanie matky považuje za zvrátené, nepriateľské voči rodine, deťom. Matka koná vypočítavo, bráni otcovi v kontakte s mal. B..

7. Otec na pojednávaní dňa 10.1.2024 uviedol, že je mu znemožňovaný kontakt, nevie bydlisko maloletej. Súhlasil s vyjadrením matky, že uhradil čiastky tak, ako to matka uviedla. K otázke zvýšenia výživného uviedol, že je ochotný platiť zvýšené výživné o sumu 50,- €.

8. Z potvrdenia zamestnávateľa matky Syräreň Havran súd zistil, že v období od januára 2022 do marca 2022 dosiahla matka čistý priemerný príjem vo výške 994,07 €. V marci 2023 matka dosiahla príjem vo výške 947,74 €. V období od apríla 2023 do septembra 2023 dosiahla matka čistý priemerný príjem vo výške 926,41 €.

9. Z potvrdenia zamestnávateľa Agro Čelovce s.r.o. súd zistil, že priemerný čistý príjem otca bol v období od apríla 2022 do marca 2023 vo výške 547,86 €. V období od apríla 2023 do septembra 2023 bol priemerný čistý príjem otca vo výške 605,52 €.

10. Z potvrdenia P. V. Z. zo dňa 14.2.2023 súd zistil, že mal. B. je v školskom roku 2022/2023 žiačkou prvého ročníka. Štandardná dĺžka štúdia je štyri roky.

11. Z výpisu z obchodného registra súd zistil, že otec je spoločníkom a konateľom v spoločnosti Lesy Čelovce s.r.o. a Agro Čelovce s.r.o.

12. Z potvrdenia spoločnosti Agro Čelovce s.r.o., bez uvedenia dátumu, (v spise na č. I. 58) bolo zistené, že otcovi neboli vyplácané podiely na zisku, zisk z minulých období bol rozhodnutím valného zhromaždenia prevedený na nerozdelený zisk z minulých rokov, ktorý slúži na krytie prípadných strát. Otec je v tejto spoločnosti zamestnaný na pracovnú zmluvu, na základe ktorej mu je vyplácaná mzda. Využíva motorové vozidlo na služobné účely. Využíva služobný byt, na ktorý nebola s otcom uzatvorená nájomná zmluva. Žiadna iná forma odmien pre otca vyplatená nebola.

13. Z potvrdenia spoločnosti Lesy Čelovce s.r.o., bez uvedenia dátumu, (v spise na č. I. 69) bolo zistené, že otcovi neboli vyplácané podiely na zisku, zisk z minulých období bol rozhodnutím valného zhromaždenia prevedený na nerozdelený zisk z minulých rokov, ktorý slúži na krytie prípadných strát. Žiadna iná forma odmien pre otca vyplatená nebola.

14. Z otcovho predloženého daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2022 mal súd preukázané, že základom dane je suma 6.762,36 €.

15. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný ba seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

17. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

18. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie po dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

19. Podľa § 78 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

20. Plnenie vyživovacej povinnosti je spravidla dobrovoľné, jej úprava súdnym rozhodnutím býva následkom nezhôd v osobnej sfére účastníkov príslušných rodinnoprávných vzťahov. Zákon preto pojmovovo vymedzuje kritériá ako určitý návod pre súd, kombináciou ktorých sa má určiť konkrétna výška výživného. Na strane oprávneného sú relevantné odôvodnené potreby. Odôvodnenosťou treba rozumieť určenie životných nákladov, ktorých úhradu je určitá osoba oprávnená požadovať v rámci plnenia vyživovacej povinnosti. Vo všeobecnosti možno za odôvodnené (opodstatnené) potreby z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti považovať náklady spojené s výživou, ošatením, bývaním, starostlivosťou o zdravie, ako aj náklady súvisiace so vzdelaním, výchovou, kultúrnym a športovým vyžitím a záujmami. Ide však o odôvodnené potreby oprávneného (dieťaťa), preto je nevyhnutná ich individualizácia z hľadiska jeho konkrétnych potrieb, ktoré budú závislé od zdravotného stavu oprávneného, od jeho veku, duševnej a telesnej vyspelosti, povolania a pod., budú to teda potreby pravidelné, nepravidelné a náhodilé. Ďalej sú odôvodnené potreby ohraničené schopnosťami, možnosťami, majetkovými pomermi povinného, ako aj vymedzením rozsahu výživného pri jednotlivých druhoch vyživovacej povinnosti. Rámec odôvodnených potrieb sa súčasne so zmenenými ekonomickými pomermi a nárastom spotreby rozširuje.

21. Súd z výsledkov vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci vyvodil ten právny záver, že v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine bol návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca voči maloletej podaný dôvodne. Súd pri rozhodovaní o zvýšení vyživovacej povinnosti otca voči maloletej vzal do úvahy tie skutočnosti, že od poslednej úpravy výšky vyživovacej povinnosti otca, čo bolo pred takmer 8 rokmi, došlo k podstatnej zmene pomerov tak na strane maloletej, ako aj na strane oboch rodičov. Náklady na výchovu a výživu maloletej vzrástli nielen úmerne jej veku, ale aj

nástupom na strednú školu. Maloletá je vo veku, kedy okrem pravidelných školských poplatkov a potrieb vyžaduje zvýšené náklady po všetkých stránkach (najmä strava, oblečenie, obuv a podobne). Súd pri rozhodovaní vychádzal nielen zo súčasných príjmov a schopností rodičov zamestnať sa, ale vzal v úvahu i skutočnosť, že obidvaja rodičia sú povinní nielen finančne sa podieľať na výžive svojej dcéry, ale aj osobne na jej výchove, pričom v danom prípade nie je možné opomenúť výhradnú osobnú starostlivosť matky o maloletú, ktorú vynakladá nepretržite (napr. varenie, pranie, žehlenie, dohliadanie nad prípravou maloletej do školy, návštevy lekárov a pod.). Pri určovaní výšky výživného súd vychádzal z odôvodnených potrieb maloletej, ktorá ma 16,5 roka, navštevuje druhý ročník strednej školy, býva v spoločnej domácnosti s matkou. Matka je zamestnaná u zamestnávateľa Syrárne Havran, pričom jej čistý príjem sa pohybuje vo výške cca 937,- €. Matka poberá daňový bonus. Matka mesačne vynaloží na uhradenie nákladov na domácnosť 541,- € (nájom 213,- €, elektrina 51,- €, internet 21,- €, hypotéka na byt 256,- €). Okrem toho matka uviedla výdavky na seba v sume 350,- € (300,- € strava, 50,- € drogeria). Priemerné mesačné výdavky na maloletú matka vyčíslila v sume 452,- € (strava v škole a doma 255,- €, drogeria 80,- €, oblečenie a obuv 50,- €, angličtina 50,- €, telefón 17,- €). Iné výdavky, ktoré matka uviedla v súvislosti s maloletou sú poplatok za ZRPŠ vo výške 55,- € a náklady s pomôckami do školy vo výške 200,- €. Treba zdôrazniť, že okrem pravidelných výdavkov sa môžu objaviť výdavky mimoriadne, jednorazové, ktoré so starostlivosťou o maloletú vznikajú, ako napríklad neplánované lekárske ošetrenia, rôzne poplatky do školy, voľnočasové aktivity maloletej. Výška výdavkov matky na maloletú tak, ako ich súdu uviedla matka vo svojom návrhu, nebola zo strany otca namietaná. Otec s matkou navrhovanou sumu zvýšeného výživného nesúhlasil a navrhol, že je ochotný platiť o 50,- € viac, čo aj v mesiacoch september a október 2023 urobil a popri riadnom výživnom 150,- € mesačne poslal aj 50,- € v každom mesiaci. Pri preukazovaní príjmu otca súd vychádzal nielen z jeho deklarovaneho príjmu, ktorý mu je vyplácaný na základe uzatvorenej pracovnej zmluvy, ale aj z jeho schopností dosahovať vyšší príjem vzhľadom na jeho dosiahnuté vzdelanie a vykonanú prax. Otec je jedným z konateľov a spoločníkov dvoch spoločností citovaných vyššie, je tiež vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX pre k.ú. A.. Podľa názoru súdu je v objektívnych možnostiach a schopnostiach otca, aby získal príjem, z ktorého by mohol plniť vyživovaciu povinnosť v zmysle Zákona o rodine. Z dokazovania vyplynulo, že otec je zamestnaný v spoločnosti Agro Čelovce s.r.o., pričom jeho príjem bol v období od apríla 2022 do marca 2023 vo výške 547,86 €. V období od apríla 2023 do septembra 2023 bol priemerný čistý zárobok otca vo výške 605,52 €. Otec uviedol, že používa motorové vozidlo iba na služobné účely, býva v služobnom byte, pričom súdu nepreukázal výšku nájmu, prípadne iných úhrad spojených s ubytovaním. Otec mal vyživovaciu povinnosť k t.č. už plnoletej Z., v súčasnej dobe okrem mal. B. nemá inú vyživovaciu povinnosť. Otec žiadne iné výdavky neuvádzal, ani nezdokladoval. Súd tak na strane otca vychádzal z potencionálneho príjmu pri zohľadnení jeho vysokoškolského vzdelania a praxe. Súd vychádzal z inzerátov uverejnených na portáli Profesia.sk, pričom Poľnohospodárske družstvo Vajnory ponúkalo prácu agronóma s príjmom 1.100,- - 1.700,- € mesačne brutto, spoločnosť FARMA INVEST, s.r.o. ponúkala prácu agronóma s príjmom 1.500,- € mesačne brutto, spoločnosť Fructop, s.r.o. ponúkala pozíciu agronóma v ovocinárstve s príjmom 1.500,- - 2.000,- € mesačne brutto, L. S. G. ponúkal pracovnú pozíciu agronóma s príjmom 1.500,- € mesačne brutto, spoločnosť AGROPARTNER spol. s r.o. ponúkala pozíciu agronóm rastlinnej výroby s príjmom 1.400,- € mesačne brutto. Otec by tak mohol dosahovať príjem vo výške cca 1.533,- € mesačne brutto, čo je približne 1.226,- € netto príjem. Z uvedeného príjmu predstavuje suma zvýšeného výživného 300,- € približne 25 % z čistého potencionálneho príjmu otca, zohľadňujúca výdavky otca a fakt, že nemá inú vyživovaciu povinnosť. Vzhľadom k tomu, že súd nie je viazaný návrhom matky, ktorá navrhovala zvýšiť výživné otca na maloletú zo sumy 150,- € mesačne na sumu 400,- € mesačne, po zohľadnení všetkých skutočností, rozhodol tak, že výživné zvýšil na sumu 300,- € mesačne.

22. Zvýšením vyživovacej povinnosti otca s účinnosťou od 10.03.2023 vznikol otcovi nedoplatok na zročnom výživnom na maloletú za čas od 10.03.2023 do 31.12.2023 v sume 1.357,- € (v mesiaci marec/2023 v sume 106,45 € [$150/31 \text{ dní} * 22 \text{ dní}$] = 106,45 €]; v mesiaci apríl/2023 v sume 150,- €; v mesiaci máj/2023 v sume 150,- €, v mesiaci jún/2023 v sume 150,- €, v mesiaci júl/2023 v sume 150,- €, v mesiaci august/2023 v sume 150,- €, v mesiaci september/2023 v sume 100,- €, v mesiaci október/2023 v sume 100,- €, v mesiaci november/2023 v sume 150,- €, v mesiaci december/2023 v sume 150,- €), ktoré je otec povinný splácať v 80,- € mesačných splátkach, splatných spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku do zaplatenia pod následkom straty výhody splátok.

23. Súd súčasne zmenil rozsudok Okresného súdu Senica č. k. 7P/19/2016 - 33 zo dňa 7.7.2016 v časti výroku o výške vyživovacej povinnosti otca voči maloletej B..

24. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

25. Súd rozhodol o náhrade trov konania v zmysle ustanovenia § 52 CMP a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, teda v zmysle zásady, že každý z účastníkov si sám znáša svoje trovy, ktoré v konaní platil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie písomne v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Senica.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní povinnosť uloženú vykonateľným rozhodnutím, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať na súd, v obvode ktorého má maloletý bydlisko, návrh na výkon rozhodnutia.